

در رساله مجید از امام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث چهارم - اصول عملیه)

مناقشه اول در کلام شیخ

جلسه ۴۷۳

استاد شفیعی

خلاصه بحث گذشته

اهم تفصیل در باب حجیت استصحاب، تفصیل بین شک در مقتضی و رافع است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

بزرگانی مانند: محقق حلی، شیخ انصاری و ... قائلند: استصحاب، فقط در شک در رافع حجت است.

شیخ انصاری: نقض به معنای رفع امر ثابت قابل استمرار است و متیقن سابق چنین قابلیت دارد؛ پس

فقط شک در رافع باقی می ماند، لذا اخبار هم فقط شامل حجیت استصحاب در شک در رافع می شود.

مناقشه اول

نقض را باید به معنای افساد بگیریم تا شامل امور مرکب و بسیط شود.

پس با معنایی که شیخ لحاظ کرده (رفع امر ثابت) استصحاب در امور بسیط جاری نمی شود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

مصنف: این دعوای لفظی است و مراد شیخ هم همان افساد بوده، منتهی در بیان لفظ تسامح کرده اند.

اشکال آخوند بر شیخ

استدلال شیخ (حجیت استصحاب در شک در رافع) مبتنی بر اراده متیقن از کلمه یقین است که برخلاف

قاعده است.

شارع فرمود: لا تنقض الیقین.

مصنف: از یقین، همان معنای ظاهری را اراده می کنیم، لذا فرقی نمی کند که متعلق یقین قابلیت بقاء داشته

باشد یا نه؛ پس اطلاق نقض بر یقین، صحیح خواهد بود و استصحاب مطلقاً حجت خواهد بود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

این اسناد صحیح است، خواه متعلق یقین فی نفسه قابلیت بقاء داشته باشد یا نه، در هر صورت نقض

نسبت به یقین صدق می کند.

با این بیان حرمت نقض، اختصاص به شک در رافع پیدا نمی‌کند، پس حرمت نقض یقین، متوقف بر قابلیت بقاء متیقن نیست.

کلام مرحوم آخوند

ایشان از عموم اخبار، شک در مقتضی و شک در رافع را استظهار کردند.

اگر نقض مستند به خود یقین باشد، در صحت این اسناد، نیازی نداریم به فرض اینکه متیقن از اموری باشد که استعداد بقاء داشته باشد.